

No. 35332

**Israel
and
Jordan**

**Agreement for the implementation of article 19 (Energy) of the Treaty of Peace
between the State of Israel and the Hashemite Kingdom of Jordan. Aqaba, 20
August 1995**

Entry into force: 20 March 1996 by notification, in accordance with article 11

Authentic texts: Arabic, English and Hebrew

Registration with the Secretariat of the United Nations: Israel, 11 November 1998

**Israël
et
Jordanie**

**Accord pour la mise en oeuvre de l'article 19 (Energie) du Traité de paix entre l'Etat
d'Israël et le Royaume hachémite de Jordanie. Aqaba, 20 août 1995**

Entrée en vigueur : 20 mars 1996 par notification, conformément à l'article 11

Textes authentiques : arabe, anglais et hébreu

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : Israël, 11 novembre 1998

(١١) المادة

نفاذ الاتفاقية

هذه الاتفاقية مرهونة بالموافقة او التصديق حسب الفوائين الوطنية والإجراءات الخاصة بكل طرف وستدخل حيز التنفيذ خلال فترة لا تتجاوز الثلثان يوماً من تاريخ التوقيع على المنظمة الدبلوماسية الاخيره التي توكل الموقافه او التصديق.

الاتفاقية الحاليه تمرى لمدة ثلاثة سنوات ومتجدد تلقائياً بموافقة ضمنيه للطرف اخر كل منها ثلاثة سنوات الا اذا الغيت خطياً من قبل احد الطرفين باشعار مقدم مدة ثلاثة (٣) شهور.

حررت في ..المحمية..... يوم ..كـ...ـجـبـ..... سنة ١٩٩٥
الموافق يوم ..كـ...ـجـبـ..... منـة ٥٧٥٥
الموافق يوم ..كـ...ـجـبـ..... ١٤١٥ هجري
بسختين اصلتين بكل من اللغة العربيه وللغة العربيه وللغة الانجليزية وجميع هذه النصوص متقاربه في اثراها. وفي حالة اختلاف التفسير فان نص اللغة الانجليزية سيكون هو المحدد.

عن حكومة المملكة الاردنية الهاشمية

عن حكومة دولة اسرائيل

٢٢/٦/٢٠١٨

المادة (٩)

آلية التعاون

سيسمى البلدان لنهج طرق ووسائل مرئية للتعاون لتنفيذ هذه الاتفاقية. سوف يتضمن ذلك تشكيل مجموعات عمل ولجان فنية وتبادل الزيارات والتبادل الدورى للمعلومات والنشرات واجراء الابحاث المشتركة وعمل دراسات الجدوى للمشاريع وأصدار التشرفات المشتركة وعقد المؤتمرات واللقاءات للدراسية.

هذه الطرق والوسائل وكذلك المتطلبات المائية والجداول الزمنية اللازمة لتنفيذ نشاطات التعاون سيتم الاتفاق عليها من قبل الفريقين المعنيين على أساس كل حالة على حدة. يوافق البلدان على تشكيل لجنة مراقبة والتي ستحتاج ثلاثة مرات سنويًا على الأقل وذلك لمراقبة النشاطات التي تتفق وللتعميب مشاريع تعاون اخرى تحت مظلة هذه الاتفاقية.

المادة (١٠)

حقوق الملكية الفكرية

(أ) بالاتفاق المتبادل يمكن للبلدين تحويل نتائج تنفيذها عن التعاون بينهما إلى اطراف ثالثة. عند تبادل المعلومات بين البلدين تحت مظلة هذه الاتفاقية وعند توزيع النتائج المنخفضة عن التعاون إلى اطراف ثالثة يجب على البلدين الاخذ بعين الاعتبار الشروط القانونية والالتزامات الدولية وكذلك حقوق الاطراف الثالثة كلما كان ذلك مناسباً.

(ب) استعمال المعلومات المذكورة أعلاه اذا كانت تستحق الحماية او محبيه تتطلب مكافحة محددة.

يوافق البلدان على ان خطط وبرامج التعاون في مجالات علوم الجيولوجيا والجيوفيزاء والزلزال والمحيطات والتراقيه البحريه يمكن ان تطور وتطبق في منطقة اخدود وادي الاردن.

توحيد قواعد البيانات المقاطعية والجاذبية والزلاليه لمنطقة وادي عربه مستأخذ بعين الاعتبار في برامج التعاون المشترك. مجالات التعاون التي تغطي اخدود وادي الاردن سوف تتضمن المسح الجيولوجي والجيولوجيا تحت السطحية والدراسات الجيوفيزياتيه والزلاليه التدريجيه لنظام فائق البحر الميت وتحليل الخطورة الزلاليه.

سيتم ربط شبكات محطات رصد الزلزال اللاسلكيه (مراقبة نشاط الزلزال) في البلدان بهدف انتاج كتالوجات للزلزال وخريط زلاليه موحدة.

سوف يتعاون كلا البلدان ايضاً في مجال تقييمات معالجة وتركيز الخامات المعدنيه.

الماده (٧)

الحماية البيئية

سيأخذ البلدان بعين الاعتبار لاجاد صيغ لبرامح تعاون تهدف الى تطوير ساليب للتقليل من مصادر الخطورة البيئيه والتلوث الناتج عن اقتصاد انتاج واستعمال الطاقه والمصادر المعدنيه. اثناء تنفيذ المشاريع المتخصمه عن هذه الافتراضيه سيتم الاخذ بعين الاعتبار تقييم للتأثيرات البيئيه بهدف حماية البيئة.

الماده (٨)

تعزيز القدرات الفنية

سيتعاون البلدان لتعزيز القدرات الفنية للموارد البشرية في مجالات علوم الارض والطاقة في كل من البلدان وذلك عن طريق تبادل المعلومات العلميه والتكنولوجيه بما في ذلك قواعد البيانات المحسنه والتدريب قصير وطويل الامد والحلقات الدراسيه وورش العمل وتبادل الخبراء والزيارات البحثيه.

سيتم الأخذ بعين الاعتبار إنشاء وربط تنظمة خطوط الأنابيب الواصلة بين البلدين والاتّفاصي
والدولية لنقل النفط والغاز عبر البلدين.

ستتم دراسة إمكانية ربط تنظمة التخزين ومصافي النفط في البلدين بواسطة الأنابيب من أجل
استيراد وتصدير احتياجات كل من البلدين.

(٥) المادة

تجارة النفط ومنتجاته مصافي البترول

سيدر من كل من البلدين تبادل النفط الخام ومنتجاته النفط على مسن تجاري حسب الاتفاقيه التجاريه
الاردنية الاسرائيلية وحسب المعايير التي يتفق عليها الطرفان وعندما تكون الص عليه مجدية وذلك من
خلال المؤسسات المعنية او الشركات في كل بلد.
سيقوم البلدان بوضع الاحكام والشروط الخاصة بسياسات نقل ومرور النفط ومنتجاته التكرير عبر
اراضيهما.

(٦) المادة

علوم الأرض

ان لعلوم الأرض أهمية قصوى في تعمية الأخدود وادي الاردن بصورة خاصة وللاستعمال
الأمثل لل المصادر الطبيعية المحدودة ولحماية البيئة بشكل عام لمنطقة كلا البلدين.
نظراً لطبيعة التشابه والتكامل للجيولوجيا على جانبي الأخدود فإنه يمكن الحصول على نتائج
فنية واقتصادية مثلى من خلال تنسيق الجهود المشتركة بين البلدين وكذلك بالتعاون مع
اطراف أخرى.

سوف تتضمن مجالات التعاون ايضاً تكنولوجيات مثل تطبيقات الحرارة الشمسية والكهروضوئية.

٢- طاقة الرياح

سيتعاون البلدان في تطوير برنامج شامل لاستخدام طاقة الرياح كما سيتم تحديث واصدار الاطلس الخصص بمعلومات الرياح وسيتم تقييم ومقارنة الامثلية المستخدمة في محطات الرياح من حيث التصميم والتقييم الاقتصادي والأدلة والتشغيل والصيانة.

سيتعاون البلدان في مجال التقنيات المستخدمة في طاقة الرياح وطاقة الرياح/الكهروضوئية المركيبة لانتاج الطاقة ووضع المياه في المناطق النائية

٣- الطاقة الحيوية

سوف يتتعاون البلدان في تطوير برنامج لاستخدام الطاقة الحيوية لانتاج الطاقة باستخدام المخلفات الزراعية والحيوانية والمعتنية والبلدية.

سيتم تقييم ومقارنة التقنيات المستخدمة ومن الممكن تحديد مشاريع رياضية لاغراض التطبيق.

٤- ادامة الطاقة وفعاليتها

سيقوم للبلدان بتطوير برامج تعاون في مجال ادارة الطاقة وادامتها وفعاليتها في المباني والصناعة والنقل ... الخ. كذلك سيتم تبادل المعلومات الخاصة ب المجالات الطاقه مثل كودات الطاقه ومعابرها ونظمتها.

(٤) الماده

خطوط تابيب النفط والغاز

نظراً للموقع الجغرافي المتوسط للبلدين بالنسبة لمنطقة شرق البحر الابيض المتوسط فان كلاً للبلدين سيرجحان مشاريع خطوط تابيب نقل النفط والغاز وذلك لتأمين تدفق الزيت الخام والغاز الطبيعي ومنتجاته النفط من خلال اراضيهما.

(٢) الماده

الربط الكهربائي

سوف يدخل البلدان في مباحثات بهدف ربط انظمتها الكهربائية لتأمين تبادل الطاقة الكهربائية بين البلدين. سيتم الربط بدولطيه ملائمه تتمشى مع متطلبات نقل الطايه من خلال الربط الكهربائي. سوف يدرس البلدان بশمولية الخصائص التكنولوجيه/الاقتصاديه لانظمة الارسال لديهما للتوصيل الى ايجي الطريق للربط. الدراسات ستقتضي الى افضل الطريق لتوصيل الشبكات الكهربائيه بحيث تتناسب مع الموقع وكمية الطايه المنقوله ومستوى الفولطيه التي سيتم استخدامها.

بموجب الماده (١١) من معااهدة السلام فأن الربط الكهربائي الاول يتم حالياً بين العقبه وايلات. سيتم دراسة وتخطيط نقاط ربط اخرى. سيتم الربط عند هذه النقاط في الوقت المناسب اعتناداً على نتائج الدراسات التكنولوجيه/الاقتصاديه.

(٣) الماده

الطاقة المتتجده وفعالية الطايه

١- الطاقة الشمسية

يدرك كلا البلدين وعندما يتم التطوير الملائم ان اشعة الشمس للتغذيه لفيها يمكن ان تصبح مصدراً مهماً ونظيفاً للطاقة لاستخدامها في مجالات متعدده.

شارفت الطاقة الشمسية على ان تكون مناسنه لمصادر الطاقة الاخرى في الواقع الثانيه وكذلك في حالات لحمل التزويد للطاقة.

كلا البلدين سيسعيان للتعاون مع بعضهما البعض ومع اطراف اخري وذلك من خلال تبادل المعلومات العلميه والبحث المشترك وبرامج التنمية والمشاريع المشتركه بهدف انشاء محطات الطايه الشمسية لتوليد الطايه.

(المادة ١)

تطوير مصادر الطاقة المحلية

-١- المصادر الزيتية

في ضوء نقص المصادر الهيدروكريوبونية المحلية فيما عدا المصادر الزيتية وكمية قليلة من الغاز الطبيعي فقر البلدان توحيد الجهد في المجالات العلمية والتكنولوجية لاستخدام المصادر الزيتية لانتاج الطاقة.

بما انه من المتوقع ان كل من البلدين ينوي تطوير محطات تجارية لتوليد الطاقة باستخدام الصدر الزيتى لانتاج الطاقة الكهربائية وذلك عندما يتم تطوير وتطبيق التكنولوجيا المناسبة، فان كلا البلدين سيشعجان التعاون المشترك بينهما وذلك مع اطراف اخرى في ايجاد المصادر الزيتية لانتاج النفط مباشرة من المصادر الزيتية و كذلك في مجال تصميم المحطات التجارية لتوليد الطاقة. سيتم الاتفاق على برنامج للتعاون في هذا المجال على اساس كل حالة على حده.

-٢- التنقيب عن النفط والغاز

رغم تواجد البلدين في منطقة جغرافية غنية بالنفط والغاز الطبيعي ومع ان اخدود وادي الاردن هو القاسم جيولوجي ذو شواهد نفطية مسجلة فإن جهود التنقيب السابقة عن البترول في كلا الجانبين لم تسفر الا عن تجاح محدود. على اي حال فان البلدين مهتمان بمتانعة التنقيب عن النفط والغاز في اراضيهما.

كلا البلدين سيتبادلان المعلومات المتعلقة بنشاطات وطرق التنقيب عن البترول. هذا للتباذل سيفؤدي الى فهم افضل للوضع والطريقه التي تتطلب بها النشاطات التنقيبية في كلا البلدين. التعاون سوف يتضمن تبادل المعلومات العلمية الخاصة بـ التكنولوجيا التنقيب و افضل طرق الترويج للاستثمار الاجنبي لتشجيع شركات النفط العالمية للقيام بعمليات التنقيب في البلدين.

اتفاقية لتطبيق المادة ١٩ (الطاقة) من معاهدة السلام بين
دولة إسرائيل والملكية الأردنية الهاشمية

تمهيد

توصلت حكومة المملكة الأردنية الهاشمية وحكومة دولة إسرائيل طبقاً لما ورد في المادة (١٩) من معاهدة السلام الموقعة في ٢٦/١٠/١٩٩٤ بين الأردن وإسرائيل إلى الاتفاقية الحالية لتعزيز التعاون بين البلدين في المجالات المتعلقة بالطاقة وعلوم الأرض.

تدرك كل من الأردن وإسرائيل أهمية التطور لتأمين الطاقة بطريقة الاقتصادية وسلامة منتهية على الاستخدام الأمثل للطاقة المستورده وكذلك لمصادر الطاقة المحلية.

الأردن وإسرائيل تدركان أن التقارب الجغرافي بين البلدين وكذلك للطول النسبي للحدود المشتركة وبينهما تتيحان فرصة فريدة للتعاون في مجال الطاقة وعلوم الأرض.

علوة على ذلك، ان تنظمة الطاقة الحديثة تتطلب رأس مال مرتفع ويمكن تحقيقه من خلال التعاون بين البلدين والجهود المشتركة في مجال تنمية توليد وتوزيع الطاقة. بالإضافة إلى أن التعاون في مجال حلوم الأرض المتضمنة المسوحات الجيولوجية والجيوفيزياية وعلوم الزلازل هو ضروري جداً لتطوير البنية التحتية الاقتصادية لأخذود ولادي الأردن.

بناء على ما تقدم فقد قررت كل من الأردن وإسرائيل اتخاذ الخطوات التالية لتنمية الروابط بينهما في مجالات الطاقة وعلوم الأرض.

[ARABIC TEXT — TEXTE ARABE]

اتفاقية لتطبيق المادة ١٩ (الطاقة) من معاهدة السلام

بين

دولة اسرائيل والمملكة الاردنية الهاشمية

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

**AGREEMENT FOR THE IMPLEMENTATION OF ARTICLE 19 (ENERGY)
OF THE TREATY OF PEACE BETWEEN THE STATE OF ISRAEL AND
THE HASHEMITE KINGDOM OF JORDAN**

PREAMBLE

The Government of the State of Israel and the Government of the Hashemite Kingdom of Jordan, in accordance with Article 19 of the Treaty of Peace of 26 October, 1994 between Jordan and Israel, have decided to conclude the present Agreement, in order to enhance cooperation between both countries in the various energy related and earth science fields.

Israel and Jordan recognize the importance of developing a rational energy economy based on optimal utilization of imported as well as indigenous energy resources.

Israel and Jordan recognize that the geographic proximity of the two countries, and the relatively long common boundary, provide a unique opportunity for cooperation in the field of energy and earth sciences.

Furthermore, since modern energy systems require a high capital cost, large savings can be achieved by both countries through cooperation and joint efforts in energy production and distribution systems. In addition, cooperation in the field of earth sciences, including geological and geophysical surveys and seismology, is essential for the development of the economic infrastructure of the Jordan Rift Valley (JRV).

Based on the above, Jordan and Israel have decided to take the following measures to strengthen their ties in the fields of energy and earth sciences.

Article 1. Development of Indigenous Energy Resources

1. Oil Shale

Lacking indigenous hydrocarbon resources, except oil shale and a small amount of natural gas, the two countries have decided to combine efforts, in the scientific and technological fields, in utilizing oil shale for the purpose of energy production.

Since it is foreseen that both countries will develop oil shale fired commercial power plants for the production of electricity when the appropriate and viable technology will be developed and deployed, both countries will promote cooperation with each other as well as with other parties in oil shale research, direct production of oil from oil shale, and oil shale power plant design and commercialization. The scope of cooperation will be agreed upon on a case by case basis.

2. Oil and Gas Exploration

In spite of the fact that both countries are situated in a geographic region where oil and natural gas is abundant, and although the Jordan Rift Valley is a geological province with many recorded oil shows, the previous petroleum exploration efforts on both sides have met

with little success. However, both countries maintain interest in further exploration for oil and gas in their respective countries.

Both countries will exchange information on petroleum exploration activities and methodologies. This exchange will result in better understanding of the situation and the framework of conducting exploration activities in both countries.

Cooperation will also include exchange of scientific information on exploration technologies and on best promotion procedures to encourage foreign investment by international oil companies to conduct exploration in their respective countries.

Article 2. Electricity interconnections

Both countries will enter into negotiations to consider connecting their electricity systems so as to assure exchange of electric power between the two countries. Interconnections will be made at the appropriate voltage level commensurate with the power transmission requirements of the connection.

The two countries will study thoroughly the techno-economic characteristics of their transmission systems in order to optimise the development of preferred interconnections. The studies will recommend the optimal electricity grid connections as related to location, amount of power to be delivered, and transmission voltage levels to be used.

In accordance with the provisions of Article 19 of the Treaty of Peace, the first interconnection between Aqaba and Eilat is being implemented. Further interconnections will be studied and planned. These interconnections will take place at the appropriate time depending on the results of the techno-economic studies.

Article 3. Renewable Energies And Energy Efficiency

1. Solar Energy

Both countries recognize that when properly developed, the abundant solar insolation in both countries may become an important non-polluting source of energy for many applications.

Solar energy is on the verge of being competitive with other sources of energy for remote locations and for operating under peak power load conditions.

Both countries will endeavor to cooperate, with each other as well as with other parties, through exchange of scientific information, joint research and development programmes and joint projects aimed at installing solar plants for energy production. Fields of cooperation will also include technologies such as solar thermal application and photovoltaics.

2. Wind Energy

The two countries will cooperate in developing a comprehensive programme for the utilization of wind energy. A wind atlas will be updated and issued. Methodologies for wind farm design, economic evaluation, management, operation, and maintenance will be reviewed and compared.

The two countries will also cooperate in the technologies of utilizing wind energy and combined wind-photovoltaic energy for power production and water pumping in remote areas.

3. Biomass

The two countries will cooperate in developing a programme for the utilization of biomass for energy production using agricultural, animal, household, and municipal wastes.

Technologies will be reviewed and compared. Pilot projects could be identified for implementation.

4. Energy Conservation and Energy Efficiency

Both countries will develop programmes of cooperation in the field of energy management, conservation, and efficiency in buildings, industry, transportation, etc. Information will also be exchanged in energy related fields such as energy codes, standards, and regulations.

Article 4. Oil And Gas Pipelines

Due to the central geographical location of both countries in the Eastern Mediterranean region, both countries will promote oil and gas pipeline projects for enabling the flow of crude oil, natural gas and oil products through their territories. Installation and interconnections of binational, regional and international pipeline systems for the conveyance of oil and gas through the two countries will be considered.

The possibility of the connection of the storage systems and refineries in both countries through pipelines will be reviewed for the purpose of importing and exporting the requirements of each country.

Article 5. Trade of Oil And Refinery Products

Both countries will consider the exchange on a commercial basis, subject to the Jordanian-Israeli Economic Trade Agreement and mutually agreed standards and when feasible, of crude oil and oil products through the concerned institutions or companies in each country.

Both countries will set the terms and conditions for the transportation and passage of oil and refined products through their territories.

Article 6. Earth Sciences

Earth sciences are of utmost importance for the development of the Jordan Rift Valley (JRV) in particular and for the optimal use of the limited natural resources and the protection of the environment in general for the benefit of both countries.

Due to the similarity and complementary nature of the geology on both sides of the JRV, technical and economic optimum results could be achieved by concerted joint efforts between both countries through their specialized competent Authorities as well as other parties.

The two countries agree that cooperation plans and programmes in the field of geology, geophysics, seismology, oceanography and mariculture may be developed and implemented in the JRV. Unification of magnetic, gravity, and seismology data bases along Wadi Araba (Arava Valley) will be taken into consideration in the cooperation programmes. Areas of cooperation covering the JRV also include geological mapping, sub-surface geology, geophysical studies, paleoseismicity of the Dead Sea Fault System, and earthquake risk analysis.

Interconnection between the telemetrical seismological networks (earthquake activity monitoring) in both countries will be implemented in order to produce unified earthquake catalogues and seismicity maps.

Both countries will also cooperate in the field of mineral processing technologies.

Article 7. Environmental Protection

Both countries will take into consideration the formulation of cooperation programmes aimed at developing methods for reducing environmental hazards and pollution resulting from the production and utilization of energy systems and mineral resources.

Implementation of projects resulting from this Agreement shall take into consideration environmental impact assessment for the purpose of environmental protection.

Article 8. Enhancing Technical Capabilities

Both countries will cooperate in enhancing the technical capabilities of human resources in the fields of earth sciences and energy in each country through exchange of scientific and technological information, including computerized data bases, short and long-term training, seminars and workshops, exchange of experts and study visits.

Article 9. Mechanism for Cooperation

Both countries will attempt to adopt flexible ways and means for cooperation in order to implement this Agreement. This will include the formation of working groups and technical committees, exchange of visits, periodical exchange of information and publications, carrying out joint research, project feasibility studies, joint publications and holding conferences and seminars.

These ways and means as well as financial requirements and time schedules required for the implementation of the cooperation activities will be agreed upon by both concerned Parties on a case by case basis.

Both countries agree to form a Monitoring Committee that will meet at least three times a year to monitor ongoing activities and to propose further cooperation projects under this Agreement.

Article 10. Intellectual Property Rights

(a) By mutual agreement, both countries may transfer results of their cooperation to third parties. In exchanging information between them in the framework of this Agreement or in disseminating the results of their cooperation to third parties, both countries should take into account existing legal provisions, and international obligations, and, when appropriate the rights of other third parties.

(b) The use of the above mentioned information, either worthy of protection or protected, shall require specific consent.

Article 11. Entering into Force

This Agreement is subject to approval or ratification in accordance with the national legislation and procedures of each Party and shall enter into force not later than thirty (30) days from the day of signature on the date of the latter of the diplomatic Notes confirming such approval or ratification.

The present Agreement is concluded for a period of three (3) years, and will be automatically renewed by tacit acquiescence for further periods of three (3) years, unless denounced in writing by one of the Parties by an advance notice of three (3) months.

Done at Aqaba, this 20th day of August, 1995, which corresponds to the 24th day of Av 5755, 23/3 1416 H, in two original copies in the Hebrew, Arabic and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government
of the State of Israel:

GONEN SEGEV

For the Government
of the Hashemite Kingdom of Jordan:

SAMIH DARWAZEH

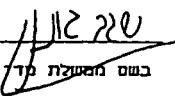
סעיף 11
כניתה לתקופת

הסכם זה כפוף לאישור או לאישור בהתאם לחוקים ולנחייתם הלאומיים של כל צד, והוא ייכנס לתוקף לא יותר מאשר (30) ימים מיום חתימתה בפאריד האמורונה מכין האיגרות הדיפלומטיות והמשמעות אישור או אישור כאמור.

הסכם זה נושא לתקופה של שלושה (3) שנים, ויחדש מלאיר בהסכמה שכותיקה למשך נוספת של שלושה (3) שנים, אלא אם אחד הצדדים הסתלק ממנו בכתוב בהזמנה של שלושה (3) חודשים מוקדם.

נעשה ב- ט' אדר ביום כתר ב- 1/ג המשנה, שהוא יום ט' כט אלול המ'
1995 ו- ט' תקצ' ט' גז הנוכחים דין מקור שווה. במקורה של הברלי פרשנות, יכריע הנוסח האנגלית.

בשם סשנת הממלכה
הירדנית ההאשמית

בשם ממשלת מדינת ישראל

סעיף 8 הגברת אפשרויות טכניות

שתי המדיניות שתפקידה פועלה בהגברת האפשרויות הטכניות של משבבי אנרג'י במחוות מדעי הארץ וחברגיה בכל מדינה באמצעות חילופי מדע מדעי וטכנולוגי, וטכנולוגי, בעיקר בסיסי נתוניים ממוחשיים, הכוונה, סמינרים וסדנאות לטרוח קוצר וארוך, חילופי מומחים וביקורי צימודים.

סעיף 9 מנגנוןיהם לשיתוף פעולה

שתי המדיניות תשתלבנה לאמצע דרכי נחיות ואמצעים גמיישים לשיתוף פעולה על מנת לסייע הסכם זה. הדבר יכלול הקמת קבוצות עבודה ורעדות טכניות, חילופי ביקורים, חילופים תקופתיים של מידע ורטטומים, ביצוע מחקר משותף, מחקרים מעשיות פרויקטיים, פרסומים משותפים, ערכית ועידות וסמינרים.

דרכים ואמצעים אלה, לרבות דרישות פיננסיות וゾחות זמינים הדרושים לישום פעילויות הפעולה, יוסכם ע"י שני הצדדים הנוגעים לדבר על בסיס של כל מקרה לגופו.

שתי המדיניות מסכימות להקים ועדת ניטור שתחכן לפוחות שלוש פעמים בשנה כדי לנדר פעילויות טכניות ולהציג פרויקטים נוספים לשיתוף פעולה לפי הסכם זה.

סעיף 10 זכויות קניין רוחני

א. בהסכמה הדנית, שתי המדיניות רשויות להעביר את תוכנות שיתוף הפעולה בינויים אגדדים לשישי. בחילופי מידע בגין, במגרות הסכם זה, או בהתאם לזכויות שיתוף הפעולה שלהן לצדים שלישים, שתי המדיניות תבנהו בחשיבות הוראות הוגן קיימות ותחייבויות בינהם הוגן קיימות וכאשר הדבר מחייב את זכויותיהם של צדדים שלישיים אחרים.

ב. השימוש במידע שימוש הרואן לבניה או המוגן, יחייב הסכמה מפורשת.

סעיף 6
מדעי הארץ

מדעי הארץ הם בעלי חשיבות עליונה לפיתוחם عمק בקע הירדן (URL), בעיקר, ולשימוש טכנולוגי בשאבי הסכרים הוגבלים ולהגנה על הסביבה בכלל, לאובות שתי המדיניות.

בגלל הדיסיון והאופי המשלים של הגיאולוגיה משני עברי עמק בקע הירדן, אפשר להשיג תוצאות סכניות וככליליות טכנולוגיות באמצעות מאמצים מתחומים ומשותפים בין שתי המדיניות באמצעות הרשות הפטוסתורה הפיזיולוגית שגן ובן באזנות אדדיים אחרים.

שתי המדיניות סמכימות שניתן לפתח וליחסם בשמק בקע הירדן תוכניות לשתיוPURPOSE בחוומי הגיאולוגיה, הגיאופיזיקה, הסיסיומולוגיה, האוקיאנוגרפיה והחקאות הימית. איחודה של בסיסי נתונים סטטיטיסטיים, בכידותיהם, וטיטומולוגיים לאורך עמק הערבה יילקחו בשבעון בתוכניות שיתוף פעולה הפלוד. תחומי שיתוף הפעולה, גיאולוגי, גיאומטרי של תח-פני-המשח, לינזדים גיאוגרפיים פאליאו-ים-טמיות של מערכת שבר ים המלח, וניתוחם סיכון רעדות אדמה יובאו בחשובו.

חיבור בין רשות הטלטורה ניטור רעדות אדמה) בשתי המדיניות תישמש על מנת לייצר קסלוגים מאוחדים של רעדות אדמה ומפות סיימטיות.

שתי המדיניות מתפננה פועלה גם בתחום טכנולוגיות עיבוד המינרלים.

סעיף 7
הגנה על הסביבה

שתי המדיניות תשלולנה ניסוח של תוכניות לשיתוף פעולה שמרthan לפתח שיטות לצמצום סיכוןם סביבתיים ויזהום הנוגעים מייצור ומכרז מערכות אנרגיה ומשאבים מינרליים.

יישום פרויקטים הנוגעים מהסס זה יביא בהשכון הנורמת השפה סביבתית למסרות ההגנה על הסביבה.

.2. אנרגיות רוח

שתי המדיניות משתפונה פועלה בפיתוח תוכנית מקיפה לניצול אנרגיית הרוח. אטמוס רוח יעדכו וירונפק. תתקיים כינונה והשווואה של מתודולוגיות לעיצוב, הערכה כלכלית, נייחות, הפעלה ותחזוקה של חוות רוח.

שתי המדיניות משתפונה פועלה גם בטכנולוגיות של ניצול אנרגיית רוח ואנרגיות רוח-פוטוולטאית המשולבת לייצור אנרגיה ולשימוש מים באזורי מרווחים.

.3. ביומאפה

שתי המדיניות משתפונה פועלה כפיתה תוכנית לניצול ביוםása לייצור אנרגיה תוך שימוש בפסולת חקלאיות, חיות, ביתיה ועירוניות. ניתן להוות פרויקטים ניסיוניים לשפט יישום.

.4. שימוש אנרגיה וניצול אנרגיה

שתי המדיניות מתחילה לשיתוף פעולה בתחום נייח, שימוש וניצול האנרגיה כבניןיהם, בחשיה, בחומרה וכו'. כן יחולף מידע בתחוםם הקשורים לאנרגיה כגון צפניהם, תקנים ותקנות בנושא האנרגיה.

סעיף 4
צינורות נפט וגז

כגלו מיקומן הגיאוגרפי המרכזי של שתי המדיניות באזור מזרח הים התיכון, שתי המדיניות תקדמה פורויקטים של צינורות נפט וגז כדי לאפשר זרימה של נפט גולמי, גז טבעי וסוצרי ונט דר שמי ארציהם. ישLAGו התקינה וחיכורים של מערכות צינורות דו-לאומיות, אזוריות ובינלאומיות להובלת נפט וגז דרך שתי המדיניות.

תיכון האפשרות לחייב מערכות האחנה ובתי הויוקם בשתי הארץ באמצעות צינורות ייבוא וייצוא הדרישות של כל מדינה.

סעיף 5
סחר כנפט ובဓרי ויקום

שתי המדיניות תשתף פעולה חילופיו, על בסיס מסחרי, בכפוף לסתכם הסחר והכלכלה בקרב הישראלי-ירידי ולתקני מוסכמים הדריט, וכאשר משני, של נפט גזם וဓרי נפט באמצעות המוסדות או ההבראה הנוגעים לביר כל מדינה.

שתי המדיניות תקבענה את הדדיות ורטניות להובלה ולמעבר של נפט וဓרים סזוקרים דרך שמי הארץ.

יחסוף הפעולה יכול גם חילופי מידע מודיע על טכנולוגיות חישוב ועל נגלי קדום הטוביים ביום עידוד השגנות וזרה של חברות גוף בינלאומיות לשם ריכת חישובים במדינתה.

תי המדיניות תחליף מידע על פעילות ומתקדמויות להישר נספט טכני. וילופין אלה יביאו להבנה טובה יותר של המצב ושל המוגרת לערכות פעלוריות ורשות בשתי המדינות.

סעיף 2 חיבורו חשמל

שתי המדינות יוכסו למשך עימם לשולחן ייבורו מרכז החשמל שלן כדי לגטיהו חילופי אנרגיה שימושית בין שתי המדינות. החיבור יישו ברמת המתח המהירינה ההולמת את דרישות העברת הזרם של החיבור.

שתי המדינות תלפדיות ביסודות את התכוונת הטכנו-כלכליות של מרכז החשמל שלן על מנת לפתח בקרה הכוחה ביחס החיבור מוגדים. החוקרים יובילו עט החיבורו הטוביים בוורח לרשות החשמל ביחס למיקום, לכמות הזרם המועברת, ולרמות שתמם ההולכה חזמשו בהן.

בהתאם להוראות סעיף 19 לחוק האלים, מושש החיבור הראשוני בין עקה לאילת ייבחנו ויחוכנו חיבורו ווספים. חיבורו אלה יתבצעו במונחים המדאים, כולל תוצאות המהירות הטכנו-כלכליים.

סעיף 3 מקורות אנרגיה מתחדשים וניצול אנרגיה

.1 אנרגיית שמש

שתי המדינות מכירות בכך שבפיתוח נאות, קרינות השמש המצוייה בשפע בשתי המדינות עשויה להפוך למצור אנרגיה לא מזוהם חשוב ליישומים רבים.

אנרגיות השמש נמצאת על סף התחרותות עם מקורות אנרגיה אחרים לאזורים רחוקים וצפנולה בתנאים של שראי עומס זרם.

שתי המדינות משתמשות בשיטת פנולה, זו עם זו וגם עם צדדים אחרים, באמצעות חילופי מידע מדעי, תוכניות מחקר ופיתוח משותפה ופרוייקטים משותפים שטראתם המהנה מפעלים סולאריים לייצור אנרגיה. מתוך שיתוף הפעולה יכלו גם אכגנולוגיות כגון פוטוולטאית בישומים סולאריים-תרמיים.

טבוח

ממשלה מדינת ישראל וממשלה המלכה הירידנית האששנית, בהתאם לטעיף 19 של חוזה השלום מ-26 באוקטובר 1994 בין ירדן לבין ישראל, החליטו לכרות את ההסכם הנוכחי, על מנת להניבר שיתוף פעולה בין שני המדינות בתחוםים שונים הקשורים לאנרגיה ולמדעי הארץ.

ירדן וישראל סכירותם כמשמעותם של פירמה לבלה ארגניה רצינית ביחסם על ניצול מיטבי של משאבי אנרגיה מזובייטים ובם מזומייטים.

ירדן וישראל סכירותם בכך שהקירה הגיאוגרפיה בין שתי המדינות, והגבול המשותף הארוך יחסית, יוצרם הזדמנויות מיוחדת במינה לשיתוף פעולה בתחום האנרגיה המדעי הארץ.

יתר על כן, כיוון שמערכות אנרגיה מודרניות מחייבות עלות הון גבוהה, שתי המדינות יכולות להגשים חזכנות גדולות באמצעות שיתוף פעולה ומאמצים משותפים במערכות ייצור והוצאה של אנרגיה. בנוסף על כך, שיתוף פעולה בתחום מדעי הארץ, גרבות סקרים ביוארכוגים וביאופיסיים וסיסטומולוגיה, הוא חינני לפיתוח הרשותית הכלכלית של עמק בקע הירדן (AJR).

בהתבסס על הנ"ל, החליט ירדן וישראל לנוקוט באמצעים הקיימים על מנת לדוד את קשייהם בתחום האנרגיה ולמדעי הארץ.

**1. צפחה
פיתוח מקורות אנרגיה סקומייט**

בהתדר מקורות פתרונות מקומיים, למעט צפחה וכמות קטנה של גז טבעי, החליטו שתי המדינות לאחד אמצעים, בתחום המדעי וההטכנולוגי, בניצול צפחה למטרות הפקת אנרגיה.

כיוון שצפויו ששתי המדינות תפחנה וחננו כוח מסחריות מודולקנות בצפחה לשם יצור שימוש כארט הטכנולוגיה המאימה ו לתקיימת תפוחה ותירס, שתי המדינות שיתוף פעולה זו גם זר, וכן נס צדיים אחרים, בהקל הצפחה, הפקה ישירה של נפט מצפחה, וכן מתכוון ומשוחר של חנן כוח מופעלות בצפחה. היקף שיתוף הפנולה יוסכם על בסיס כל מקרה ונסיבות.

2. חירוף נפט וגז

על אף העובדה ששתי המדינות נמצא באזורי גיאוגרפי שבו הנפט והגז הקיימים מצוינים בשפע, ועל אף שטנק בקע הירדן הוא מחוון גיאוגרפי שבו מופיעים מtauוערים רבים של נפט, אמצעים קודמים לחירוף נפט טבעי בשני הצדדים הוכתרו בהצלחה מטהה. אולם לשתי המדינות יש עניין בהמשך החיפושים אחר נפט וגז במדינותו.

[HEBREW TEXT — TEXTE HÉBREU]

הסכם

בדבר יישום סעיף 19 (אנרגיות) של חוזה הפלוט

בין

מדינת ישראל

לכון

המלך הירדני החשמי

[TRANSLATION - TRADUCTION]

ACCORD POUR LA MISE EN OEUVRE DE L'ARTICLE 19 (ÉNERGIE) DU
TRAITÉ DE PAIX ENTRE L'ÉTAT D'ISRAËL ET LE ROYAUME HA-
CHÉMITE DE JORDANIE

PRÉAMBULE

Le Gouvernement de l'État d'Israël et le Gouvernement du Royaume hachémite de Jordanie, conformément à l'article 19 du Traité de paix du 26 octobre 1994 entre la Jordanie et Israël, ont décidé de conclure le présent Accord afin de renforcer la coopération entre les deux pays dans les domaines de l'énergie et des sciences de la terre.

Israël et la Jordanie reconnaissent l'importance de développer une politique économique rationnelle dans le domaine de l'énergie basée sur l'utilisation optimale des ressources énergétiques importées et nationales.

Israël et la Jordanie reconnaissent que la proximité géographique des deux pays et la frontière commune relativement longue leur fournit une occasion unique de coopérer dans le domaine de l'énergie et des sciences de la terre.

Tenant compte du fait que les systèmes énergétiques modernes exigent de larges investissements, les deux pays peuvent réaliser des économies substantielles en coopérant et en mettant en commun leurs efforts. En outre, la coopération dans le domaine des sciences de la terre, y compris les études géologiques, géophysiques et sismologiques, est essentielle pour le développement de l'infrastructure de la zone faillée jordanienne (JRV).

Se fondant sur ce qui précède, la Jordanie et Israël ont décidé de prendre les mesures suivantes pour renforcer leurs relations dans le domaine de l'énergie et des sciences de la terre.

Article 1. Développement des ressources énergétiques nationales

1. Schiste bitumineux

Ne disposant pas d'hydrocarbures sauf de schistes bitumineux et une petite réserve de gaz naturel, les deux pays ont décidé de combiner leurs efforts dans les domaines scientifique et technologique en utilisant les schistes bitumineux pour la production de l'énergie.

Puisqu'il est prévisible que les deux pays développeront des centrales électriques commerciales alimentées par des schistes bitumineux lorsqu'une technologie appropriée sera développée et élargie, les deux pays devront coopérer entre eux et avec d'autres parties dans la prospection des schistes bitumineux, la production de pétrole à partir des schistes, la construction d'usines pour les traiter et les commercialiser. L'étendue de la coopération se fera au cas par cas.

2. Pétrole et exploration de gaz

Bien que les deux pays soient situés dans une région géographique où le pétrole et le gaz naturel sont abondants, et que la zone faillée jordanienne est située dans une province géologique où plusieurs réserves pétrolières ont été localisées, les premières tentatives

d'exploration pétrolière par les deux pays ont donné peu de résultats. Ils n'ont pas renoncé cependant à poursuivre leurs efforts.

Les deux pays échangeront des informations sur les activités et les méthodes d'exploration pétrolière. Ces échanges leur permettront de mieux comprendre la situation et le cadre dans lesquels ces activités seront exercées.

La coopération prévoira également l'échange d'information scientifique sur les techniques d'exploration et les meilleurs moyens d'encourager les compagnies pétrolières étrangères à faire des investissements pour effectuer des explorations dans les deux pays.

Article 2. Raccordement électrique

Les deux pays engageront des négociations visant à raccorder leur réseau électrique afin d'assurer l'échange d'électricité entre les deux pays. Les raccordements se feront au voltage approprié proportionnellement à la puissance de transmission requise.

Les deux pays feront une étude approfondie des caractéristiques technico-économiques de leurs systèmes de transmission afin d'optimiser le développement des raccordements prioritaires. Ces études préconiseront l'installation du réseau de raccordement électrique le plus performant par rapport au lieu, à la quantité d'électricité et au voltage nécessaires.

Conformément aux dispositifs de l'article I9 du Traité de paix, le premier raccordement entre Aqaba et Eilat est en cours de réalisation. D'autres raccordements seront envisagés et planifiés. Ces raccordements se feront au moment opportun suivant les résultats des études technico-économiques.

Article 3. Énergies renouvelables et rendement énergétique

1. Énergie solaire

Les deux pays reconnaissent que le niveau élevé d'ensoleillement, s'il est bien utilisé, peut devenir pour les deux Parties une source d'énergie non polluante capable d'avoir plusieurs applications.

L'énergie solaire est sur le point de devenir compétitive avec d'autres sources d'énergie dans les endroits reculés et pour l'alimentation aux heures de pointe.

Les deux États s'efforceront de coopérer entre eux et avec d'autres parties en ce qui concerne l'échange de l'information scientifique, la recherche conjointe et le développement des programmes et des projets communs pour la production de l'énergie solaire. Les techniques relatives à l'application solaire thermique et photovoltaïque feront également partie des domaines de coopération.

2. Energie éolienne

Les deux pays coopéreront pour développer un programme complet d'utilisation de l'énergie éolienne. Un atlas des vents sera mis à jour et publié. Des méthodes pour la construction, l'évaluation économique, la gestion, l'exploitation et l'entretien seront examinés et comparés.

Les deux pays coopéreront également au niveau des technologies visant à utiliser l'énergie éolienne combinée avec l'énergie photovoltaïque pour la production d'électricité et le pompage hydraulique dans des régions éloignées.

3. Biomasse

Les deux pays coopéreront pour développer un programme d'utilisation de la biomasse pour la production d'énergie en utilisant les déchets de l'agriculture, des animaux, des ménages et des municipalités.

Les techniques seront examinées et comparées; des projets pilotes seront identifiés en vue de leur mise en oeuvre.

4. Conservation d'énergie et rendement énergétique

Les deux pays développeront des programmes de coopération dans le domaine de la gestion de l'énergie, de sa conservation et de son rendement dans le domaine immobilier, dans l'industrie et le transport, etc. Des informations seront échangées dans des domaines relatifs aux codes énergétiques, aux normes et la réglementation.

Article 4. Pétrole et gazoducs

La situation géographique centrale des deux pays dans la Méditerranée orientale doit les inciter à mettre en place des oléoducs et des gazoducs afin d'acheminer le pétrole, le gaz naturel et les produits dérivés du pétrole sur leur territoire. Des installations et des raccordements de pipelines binationaux, régionaux et internationaux pour acheminer le pétrole et le gaz dans les deux pays devraient être pris en considération.

La possibilité de relier les entrepôts et les raffineries des deux pays par un système de pipelines sera examinée en vue de l'importation et de l'exportation des marchandises des deux pays.

Article 5. Commerce du pétrole et des produits raffinés

Les deux pays prendront en considération la possibilité d'échanger par l'intermédiaire d'institutions concernées ou de compagnies pétrolières dans les deux pays, du pétrole et des produits pétroliers sur une base commerciale et sous réserve de l'Accord économique et commercial israélo-jordanien et de normes mutuellement acceptées.

Les deux pays établiront les termes et les conditions du transport et du passage du pétrole et des produits raffinés sur leur territoire.

Article 6. Sciences de la terre

Les sciences de la terre sont d'une grande importance pour le développement de la zone faillée jordanienne en particulier et pour l'utilisation optimale des ressources naturelles limitées et la protection de l'environnement en général pour le bénéfice des deux pays.

Compte tenu de la similarité et de la complémentarité de la configuration géologique des deux côtés de la zone faillée jordanienne, des résultats techniques et économiques op-

timum pourraient être obtenus par des efforts communs concertés des autorités spécialisées compétentes des deux pays et d'autres parties.

Les deux pays sont d'accord pour estimer que les plans de coopération et les programmes dans le domaine de la géologie, de la géophysique, de la séismologie, de l'océanographie et de la mariculture peuvent être développés et mis en oeuvre dans la zone faillée jordanienne. L'unification des bases de données magnétiques, sismologiques et de gravitationnelles, à Wadi Araba (Vallée d'Araba), sera prise en considération dans les programmes de coopération. Les zones de coopération couvrant la zone faillée jordanienne incluent également les cartes géologiques, le sous-sol géologique, les études géophysiques, la paléosismicité de la faille de la Mer morte et l'analyse des risques de tremblement de terre.

Le raccordement entre les réseaux télémétriques sismologiques (contrôle des activités sismologiques) seront effectués dans les deux pays afin d'arriver à un catalogue unifié des tremblements de terre et des cartes de sismicité.

Les deux pays coopéreront également dans le domaine des techniques de traitement des minéraux.

Article 7. Protection de l'environnement

Les deux pays prendront en considération l'élaboration de programmes de coopération pour développer des méthodes susceptibles de réduire les risques pour l'environnement et la pollution résultant de la production et de l'utilisation des systèmes énergétiques et des ressources minérales.

Les projets qui résultent du présent Accord devront prendre en considération les conséquences sur l'environnement en vue de sa protection.

Article 8. Renforcement des capacités techniques

Les deux pays coopéreront pour renforcer les capacités techniques des ressources humaines dans les domaines des sciences de la terre et de l'énergie de chaque pays grâce à l'échange d'information scientifique et technique, y compris des bases de données informatisées, des programmes de formation à court et à long terme, des séminaires et des journées d'études, des échanges d'experts et des visites d'études.

Article 9. Mécanisme de coopération

Les deux pays s'efforceront d'adopter des moyens souples de coopération pour mettre en oeuvre le présent Accord. Parmi ces moyens, il leur faudra prévoir la formation de groupes de travail et de commissions techniques, l'échange de visites, des échanges périodiques d'informations et de publications, des recherches communes, des projets d'études de faisabilité, des publications conjointes et la tenue de conférences et de séminaires.

Les deux parties concernées se mettront d'accord sur les moyens, le financement et les calendriers nécessaires à la mise en oeuvre des activités de coopération en prenant en considération chaque cas.

Les deux Parties acceptent de former une commission du suivi qui se réunira au moins trois fois par an pour vérifier les activités en cours et proposer d'autres projets de coopération à partir du présent Accord.

Article 10. Droits de propriété intellectuelle

(a) Les deux pays ont le droit de transférer par accord mutuel les résultats de leur coopération à des tierces parties. En échangeant les informations dans le cadre du présent Accord ou en diffusant les résultats de leur coopération à des parties tierces, les deux pays doivent prendre en considération les dispositions juridiques et les obligations internationales et, quand c'est pertinent, les droits des parties tierces.

(b) L'utilisation des informations mentionnées plus haut qu'elles soient confidentielles ou dignes de l'être doit faire l'objet d'un consentement spécifique.

Article 11. Entrée en vigueur

Cet accord doit être approuvé ou ratifié conformément à la législation nationale et les procédures de chaque Partie et doit entrer en vigueur 30 jours au maximum à partir du jour de la signature de la note diplomatique confirmant l'approbation ou la ratification.

L'Accord est conclu pour une période de trois (3) ans et sera automatiquement renouvelé par tacite reconduction pour une autre période de trois (3) ans, à moins qu'il ne soit dénoncé par écrit par une des Parties avec un préavis de trois (3) mois.

Fait à Aqaba ce 20 août 1995 qui correspond au 24e jour d'Av, 5755, 23/3 1416 H, en deux copies originales en hébreu, en arabe et en anglais, les trois textes faisant foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement
de l'État d'Israël :
GONEN SEGEV

Pour le Gouvernement
du Royaume hachémite de Jordanie :
SAMIH DARWAZEH

